

**AS “Attīstības finanšu institūcija Altum”
vidēja termiņa darbības stratēģija
2016.-2018.
(izvilkums)**

Lietotie saīsinājumi

ALTUM – AS „Attīstības finanšu institūcija Altum”

COSME – Eiropas Savienības konkurētspējas un MVU programma finansējuma pieejamības uzlabošanai, atpazīstamībai un piekļuvei tirgiem, konkurētspējas labvēlīgas vides izveidei, uzņēmējdarbības kultūras sekmēšanai

DME – daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes programma

EFSI – Eiropas stratēģisko investīciju fonds

EIF – Eiropas investīciju fonds

EK – Eiropas Komisija

ES – Eiropas Savienība

ESCO – energopakalpojumu uzņēmums

InnovFin – Eiropas Savienības programma pētniecībai un inovācijām maziem, MVU un lieliem uzņēmumiem, pētniecības infrastruktūras attīstītājiem

IT – informāciju tehnoloģijas

KFW – Kreditanstalt für Wiederaufbau

LAF – VAS „Lauku attīstības fonds”

LATBAN – Biedrība “Latvijas Biznesa Engēļu Tīkls”

LGA – SIA „Latvijas Garantiju aģentūra”

I/s – lauksaimniecība

LZF – Latvijas Zemes fonds

Hipotēku banka – VAS „Latvijas Attīstības finanšu institūcija Altum”

(līdz 2014.gada 1.janvārim VAS „Latvijas Hipotēku un zemes banka”)

MK – Ministru kabinets

MVU – mazie un vidējie uzņēmumi

Kopsavilkums

Finanšu pieejamība ir vitāli svarīga tautsaimniecības attīstībai, jo īpaši tiem klientu segmentiem un jomām, kurām finanšu resursu pieejamība privātajā tirgū ir apgrūtināta.

ALTUM ir valstij piederoša finanšu institūcija, kuras galvenais darbības uzdevums ir nodrošināt finanšu pieejamību jomās, kuras valsts izvirzījusi kā atbalstāmas un svarīgas, papildus sekmējot privātā kapitāla un finanšu resursu mobilizēšanu. ALTUM darbības galvenais mērķis nav balsfīts uz peļņas gūšanu.

ALTUM sadarbībā ar nozaru ministrijām izstrādā un īsteno valsts atbalsta programmas un sniedz atbalstu galvenokārt finanšu instrumentu veidā (aizdevumi, garantijas, ieguldījumi riska kapitāla fondos u.c.).

Finanšu atbalsta instrumenti paredzēti biznesa uzsācējiem, uzņēmumiem, lauksaimniekiem un noteiktām iedzīvotāju grupām. ALTUM atbalsta uzņēmumus dažādās to attīstības stadijās, sākot no biznesa ideju attīstīšanas līdz strauji augošu uzņēmumu projektu īstenošanai, ja tiem nav pieejams finansējuma privātajā finanšu tirgū.

ALTUM stratēģijas ieviešanas periodā plāno būtiski palielināt darbības apjomu no 372 miljoniem euro līdz 767 miljoniem euro, dubultojot valsts atbalsta programmu ietvaros izsniegto finanšu instrumentu apmēru un ieviešot jaunus valsts atbalsta instrumentus, vienlaikus palielinot savas darbības efektivitāti un fokusējoties uz klientu apkalpošanas kvalitātes celšanu.

Stratēģijas īstenošanas periodā ALTUM ar finanšu instrumentu palīdzību plāno iepludināt tautsaimniecībā kopumā 1,043 miljardus euro.

ALTUM finanšu mērķis stratēģijas īstenošanas periodā balsfīts uz valsts kapitāla efektīvu pārvaldīšanu, saglabājot kapitālu un ilgtermiņā nodrošinot pozitīvu pašu kapitāla atdevi.

Visas summas šajā dokumentā norādītas euro valūtā.

1. ALTUM apraksts

1.1. VISPĀRĒJA INFORMĀCIJA

ALTUM¹ ir valstij piederoša finanšu institūcija, kas īsteno atbalsta un attīstības programmas finanšu instrumentu un grantu veidā, realizējot valsts politiku tautsaimniecībā, kā arī nodrošinot citu normatīvajos aktos noteikto deleģēto valsts uzdevumu izpildi. ALTUM darbības pamatmērķis ir tirgus nepilnību novēršana dažādu atbalsta instrumentu formā, sekmējot tautsaimniecības attīstību.

Dibināšanas datums	Pamatkapitāls	Akciju skaits	Akciju nominālvērtība	Aktīvi ²	Peļņa pēc nodokļu nomaksas ³	Darbinieku skaits ⁴
27.12.2013. ⁵	204 862 333	204 862 333	1	421,38 milj.	3,35 milj.	236

Visas ALTUM balsstiesīgās akcijas pieder Latvijas valstij. Akciju turētāji ir Likumā noteiktās ministrijas ar zemāk redzamo akciju turēšanas sadalījumu.

¹ vienotais reģistrācijas numurs 50103744891

² dati uz 31.12.2015.

³ dati uz 31.12.2015.

⁴ dati uz 31.12.2015., ieskaitot ilgstošā prombūtnē esošus darbiniekus

⁵ Ministru kabineta rīkojums Nr. 643 "Par akciju sabiedrības "Attīstības finanšu institūcija" dibināšanu" <http://likumi.lv/doc.php?id=263153>

1.2. MISIJA, VĪZIJA, VĒRTĪBAS

MISIJA

Mēs palīdzam Latvijai augt!

VĪZIJA

Sadarbības partneris un finanšu eksperts
tautsaimniecības izaugsmē

VĒRTĪBAS

Izcilība

Izmantojot pieredzi un radošu skatījumu, tiecamies uz izcilību it visā, ko darām. Nemīfīgi attīstāmies, izdarām labāk, nekā no mums sagaida, uz lietām un izaicinājumiem raugāmies radoši.

Komanda

Profesionāli strādājam vienotā komandā ar klientiem un partneriem, radot un īstenojot efektīvas un klientu vajadzībām atbilstošas valsts atbalsta programmas.

Atbildība

Ikdienas darbā rīkojamies efektīvi, cieņpilni un godprātīgi.

1.3. VĒSTURE

ALTUM dibināšanas mērķis – apvienot trīs iepriekš patstāvīgi darbojošās valsts atbalstu sniedzošas kapitālsabiedrības vienā institūcijā, koncentrējot vienuviet valsts resursus finanšu instrumentu valsts atbalsta un attīstības programmu īstenošanai.

Apvienotās kapitālsabiedrības:

- VAS „Latvijas Attīstības finanšu institūcija Altum” (līdz 2014.gada 1.janvārim VAS „Latvijas Hipotēku un zemes banka”),
- SIA „Latvijas Garantiju aģentūra”,
- VAS „Lauku attīstības fonds”.

Jaunizveidotā vienotā attīstības finanšu institūcija pārņēma visas Hipotēku bankas (ar 2014.gada 1.janvāri – VAS “Latvijas Attīstības finanšu institūcija ALTUM”), LGA un LAF tiesības un saistības, tostarp līgumsaistības, kas izriet no spēkā esošajiem līgumiem ar klientiem un sadarbības partneriem.

1.4. KORPORATĪVĀS PĀRVALDĪBAS MODELIS

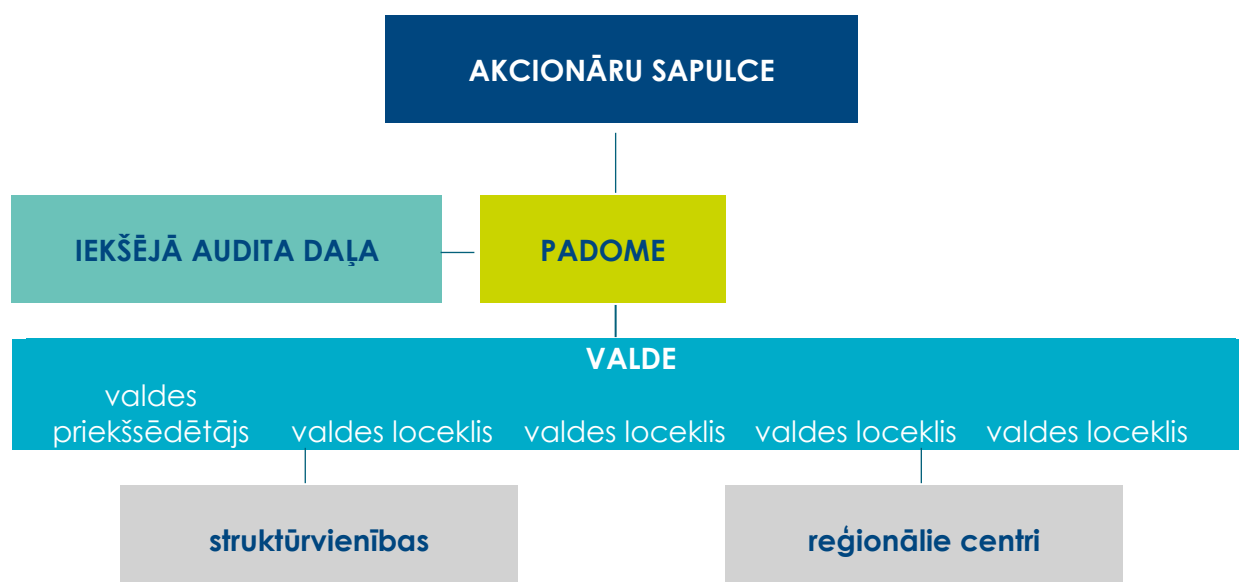
Uzņēmuma vadība tiek organizēta atbilstoši labas korporatīvās pārvaldības praksei saskaņā ar Likumu, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu⁶, Komerclikumu⁷ un citiem saistošajiem normatīvajiem aktiem. ALTUM statūtus apstiprina Ministru kabinets.⁸

ALTUM pārvalda **akcionāru sapulci, padomi** un **valdi**.

Ikdienas operatīvo darbu vada 5 valdes locekļi. Uzraudzības funkcijas veic padome 3 locekļu sastāvā.

ALTUM savā darbībā piemēro Starptautiskos grāmatvedības standartus, kā arī ievēro Kapitāla pietiekamības direktīvas prasību⁹ principus, ciktāl tie atbilst ALTUM darbības specifikai un ir efektīvi piemērojami.

Pārvaldības struktūra

1.5. KONSULTATĪVĀ PADOME

MK 2015.gada 1.decembrī pieņēma noteikumus "Noteikumi par akciju sabiedrības "Attīstības finanšu institūcija Altum" konsultatīvo padomi"¹⁰.

⁶ <http://likumi.lv/doc.php?id=269907>

⁷ <http://likumi.lv/doc.php?id=5490>

⁸ <http://likumi.lv/ta/id/273346-par-akciju-sabiedribas-attistibas-finansu-institucija-altum-statutu-apstiprinasanu>

⁹ http://ec.europa.eu/finance/bank/regcapital/legislation-in-force/index_en.htm

¹⁰ <http://likumi.lv/ta/id/278499-noteikumi-par-akciju-sabiedribas-attistibas-finansu-institucija-altum-konsultativo-padomi>

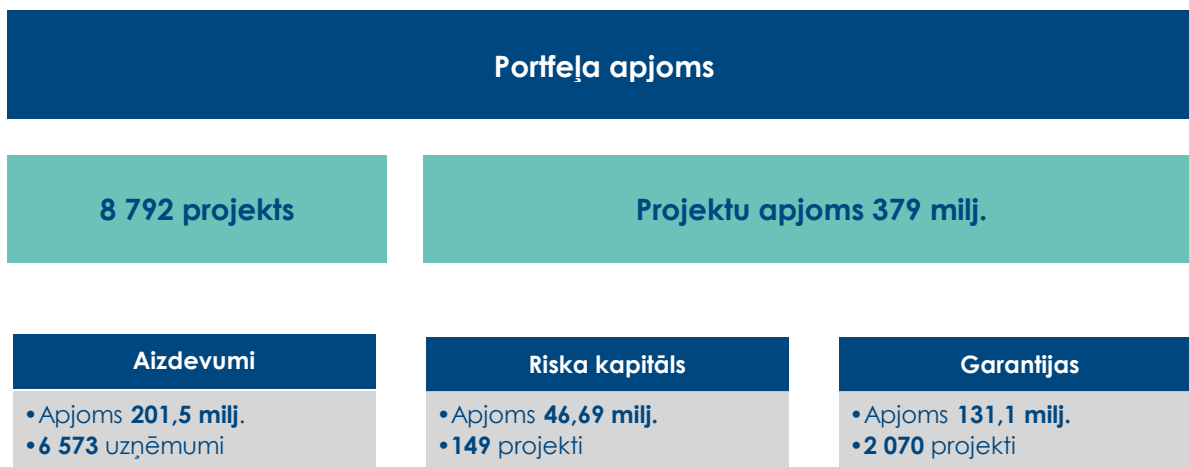
Konsultatīvās padomes funkcijas:

- priekšlikumu sniegšana, lai pilnveidotu finanšu instrumentu tirgus nepilnību novēršanas analīzi,
- finanšu instrumentu programmu īstenošanas progresa uzraudzība,
- priekšlikumu sniegšana, lai pilnveidotu finanšu instrumentu programmu ieviešanu.

Konsultatīvās padomes sastāvā ir

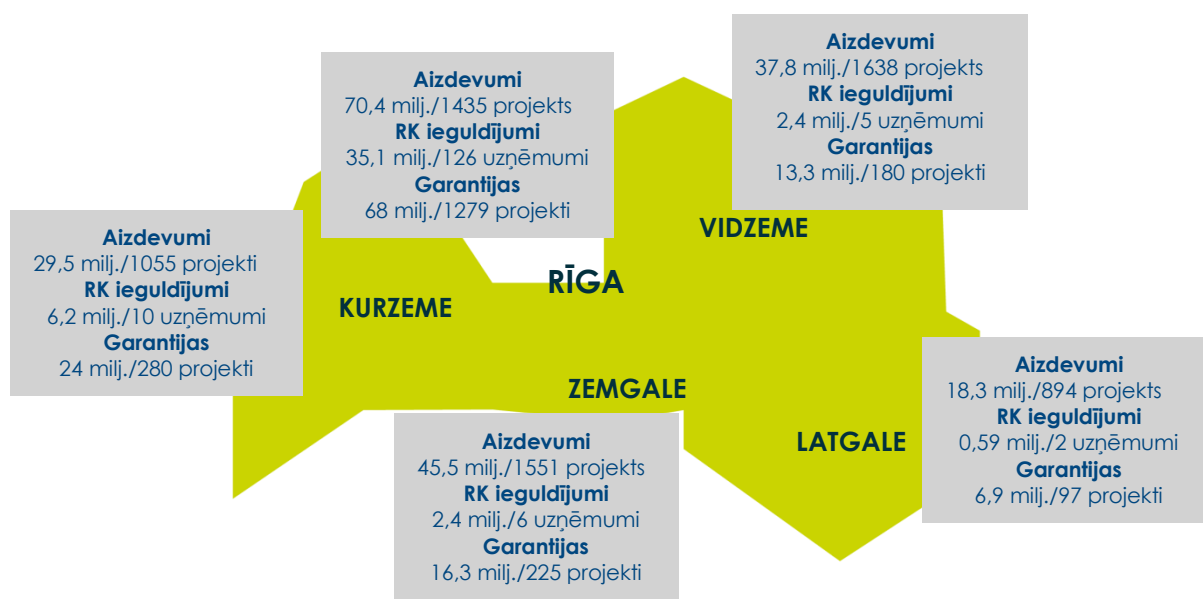
- konsultatīvās padomes vadītājs – Finanšu ministrijas pārstāvis;
- konsultatīvās padomes vadītāja vietnieks – Ekonomikas ministrijas pārstāvis;
- konsultatīvās padomes vadītāja vietnieks – Zemkopības ministrijas pārstāvis;
- ALTUM pārstāvis;
- Eiropas Savienības fondu vadošo iestāžu pārstāvji;
- Labklājības ministrijas pārstāvis;
- Ministru prezidenta biroja pārstāvis;
- Valsts kases pārstāvis;
- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāvis;
- Latvijas Darba devēju konfederācijas pārstāvis;
- Latvijas Komercbanku asociācijas pārstāvis;
- Latvijas Pašvaldību savienības pārstāvis;
- Latvijas Riska kapitāla asociācijas pārstāvis;
- Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras pārstāvis;
- Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes pārstāvis;
- Nacionālās uzņēmēju padomes pārstāvis un
- biedrības "Latvijas Biznesa Enģeļu Tīkls" pārstāvis.

1.6. DATI PAR VALSTS ATBALSTA PROGRAMMĀM¹¹

¹¹ dati uz 31.12.2015.

ATBALSTA PROGRAMMU APJOMS¹² REĢIONĀLĀ GRIEZUMĀ uz 31.12.2015.

LATVIJAS ZEMES FONDS

1.7. DARBĪBAS MODELIS

ALTUM darbības modelis balstīts uz efektīvu un profesionālu **valsts atbalsta sniegšanu noteiktām mērķu grupām finanšu instrumentu veidā** (aizdevumi, garantijas, ieguldījumi riska kapitāla fondos, u.c.), konkrētu programmu ietvaros papildinot tos ar nefinanšu atbalstu (konsultācijas, mācības, mentorings u.tml.), kā arī uz citu valsts deleģēto funkciju izpildi. ALTUM realizē atbalsta programmas un piedāvā finanšu instrumentus tieši un netieši, sadarbojoties ar finanšu starpniekiem un komercbankām.

1.7.1. VALSTS ATBALSTA PROGRAMMU IEVIEŠANA

ALTUM programmas ievieš, pamatojoties uz **tirgus nepilnību analīzi** (ex-ante pētījumu), vai realizē konkrētu valsts deleģētu uzdevumu tautsaimniecības attīstības veicināšanai. ALTUM papildina privāto tirgus piedāvājumu, īstenojot atbalsta programmas tur, kur pastāv tirgus nepilnības vai nav optimāli investēšanas apstākļi.

¹² aizdevumi, garantijas, ieguldījumi riska kapitāla fondos

Uz stratēģijas izstrādes brīdi identificētas zemāk minētās **tirgus nepilnības**, kas pamato finanšu instrumentu ieviešanas un īstenošanas nepieciešamību:

MVU	<ul style="list-style-type: none">▪ Zināšanu trūkums par labas korporatīvās pārvaldības principiem un finanšu jautājumiem;▪ Augsts kredītrisks un zema rentabilitāte;▪ Uzticēšanās trūkums jaunajiem klientiem;▪ Kredītvēstures trūkums un augstās administratīvās izmaksas;▪ MVU piesardzība attiecībā uz parādsaistību palielināšanu;▪ Ēnu ekonomika;▪ Nepietiekams kapitāls aizdevuma (projekta) līdzfinansēšanai;▪ Privātā sektora jutīgums pret negatīvām izmaiņām tirgū un uzņēmuma finansiālo stāvokli;▪ Trūkst pienācīga finansējuma grūtībās nonākušu MVU glābšanai vai pārstrukturēšanai;
Mikrofinansēšana	<ul style="list-style-type: none">▪ Liela administratīvā izmaksu noslodze kredītiestādēm;▪ Nodrošinājuma trūkums;▪ Viedoklis kā par augsta riska darījumiem;
Eksporta kredītu garantijas	<ul style="list-style-type: none">▪ Netiek piedāvātas vidēja termiņa un ilgtermiņa garantijas;▪ Privātie kredīta apdrošinātāji izvēlīgi attiecībā uz atbilstīgiem ģeogrāfiskiem apgabaliem un jutīgi pret nelabvēlīgām pārjēšām izmaiņām tirgū;
Riska kapitāla tirgus	<ul style="list-style-type: none">▪ Nav pietiekoši attīstīts un pievilcīgs investoriem;▪ Trūkst stimulu investēt vietējos riska kapitāla fondos;▪ Tiesību aktos noteikti augstas prasības riska kapitāla fondu izveidei un darbībai;▪ Riska kapitāla fondiem tendence pāriet uz investīcijām vēlākā formā;
Tehnoloģiju finansējums	<ul style="list-style-type: none">▪ Mazs finansējums akadēmiskajiem pētījumiem;▪ Vāja saite starp zinātniekiem un uzņēmējiem;▪ Nepietiekams piedāvājums tehnoloģiski intensīvu projektu finansēšanai aizsākuma un sagatavošanas posmā;▪ Institucionāliem investoriem trūkst tehniskās zināšanas;▪ Nepietiekams ekonomikas apjoms būtisku tehnoloģiski intensīvu uzņēmumu saraksta izveidei;▪ Nepieejams aizņēmuma finansējums;
Uzņēmējdarbības mecenātisms	<ul style="list-style-type: none">▪ Ierobežota piekļuve mecenātiem;▪ Trūkst apvienojošu tīklu, investēšanas pieredzes;▪ Reģionālajos biznesa inkubatoros reti tiek izveidoti jaunizveidoti uzņēmumi, kas būtu pievilcīgi mecenātiem;

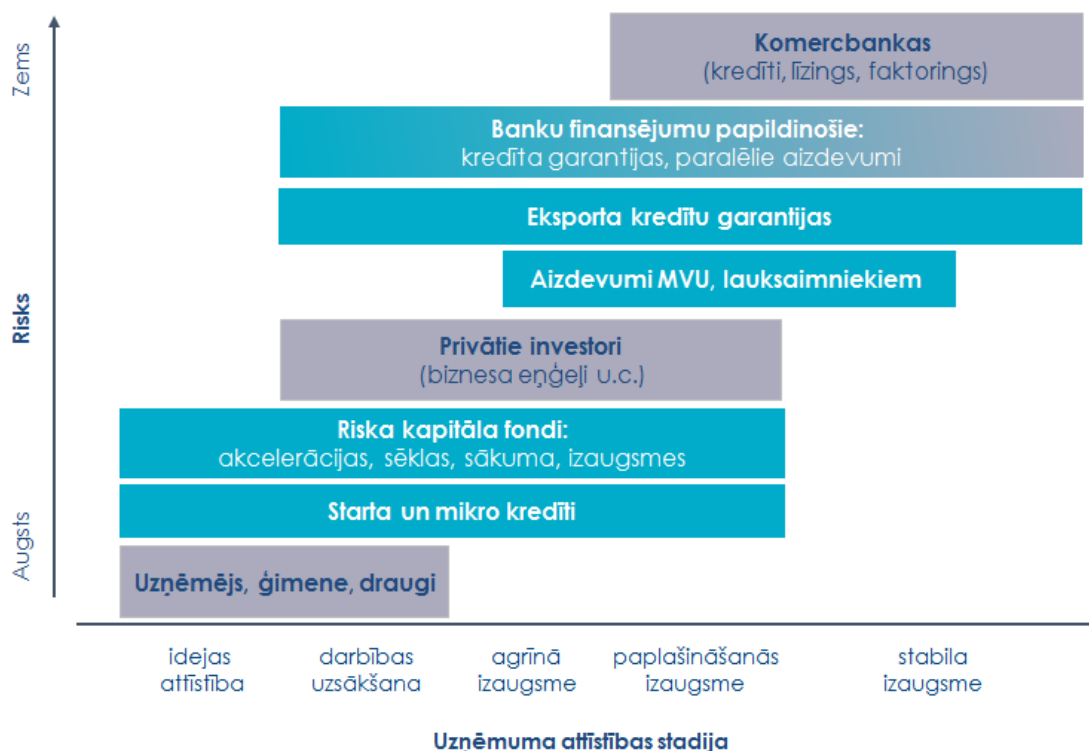
Mezanīna finansējums	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zema uzņēmumu prezentācijas kvalitāte; ▪ Ir ierobežotas iespējas apturēt investīcijas;
Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes paaugstināšanas finanšu pieejamība	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nepietiekams pašu līdzfinansējums; ▪ Nepietiekams nodrošinājums; ▪ Grūtības ar augstākas prioritātes parādu izsmelto kapacitāti; ▪ Neizdevīgi investīciju apstākļi; ▪ Finanšu resursu pieejamības trūkums, tostarp noteiktās administratīvajās teritorijās; ▪ Ilgs energoefektivitātes paaugstināšanas investīciju atmaksas periods; ▪ Augsts būvkonstrukciju un inženiersistēmu nolietojums; ▪ Informācijas asimetrija un nepilnīgums; ▪ Kapacitātes un pieredzes trūkums;
Nozares energoefektivitātes paaugstināšanas finanšu pieejamība	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Neizdevīgi investīciju apstākļi; ▪ Informācijas asimetrija un nepilnīgums; ▪ Kapacitātes un pieredzes trūkums; ▪ Strukturālas tirgus nepilnības.

1.7.2. DARBĪBAS JOMAS

ALTUM **darbības jomas** un **klientu segmenti** ir pakārtoti valsts atbalsta programmām.

Atbalsts uzņēmējiem	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aizdevumu programmas: mikrokredīti, aizdevumi uzsācējiem, izaugsmes aizdevumi, mezanīna aizdevumi; ▪ Riska kapitāla programmas: sēklas, sākuma un izaugsmes kapitāla fondi, atbalsts iesācējuzņēmumu vides attīstībai, Baltijas Inovāciju fonds; ▪ Garantiju programmas: kredīta garantijas, eksporta kredīta garantijas;
Atbalsts lauksaimniekiem	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aizdevumu programmas: apgrozāmo līdzekļu aizdevumi, zemes iegādes aizdevumi, mikrokredīti; ▪ Garantiju programma: kredīta garantijas;
Energoefektivitāte	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Daudzdzīvokļu māju siltināšana: konsultācijas, granti, aizdevumu garantijas, aizdevumi;
Atbalsts noteiktām personu kategorijām	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mājokļu galvojumi.
Latvijas Zemes fonds	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lauksaimniecības zemes iegāde, zemes noma, pārdošana vai maiņa

ATBALSTS DAŽĀDĀS UZŅĒMUMU ATTĪSTĪBAS STADIJĀS

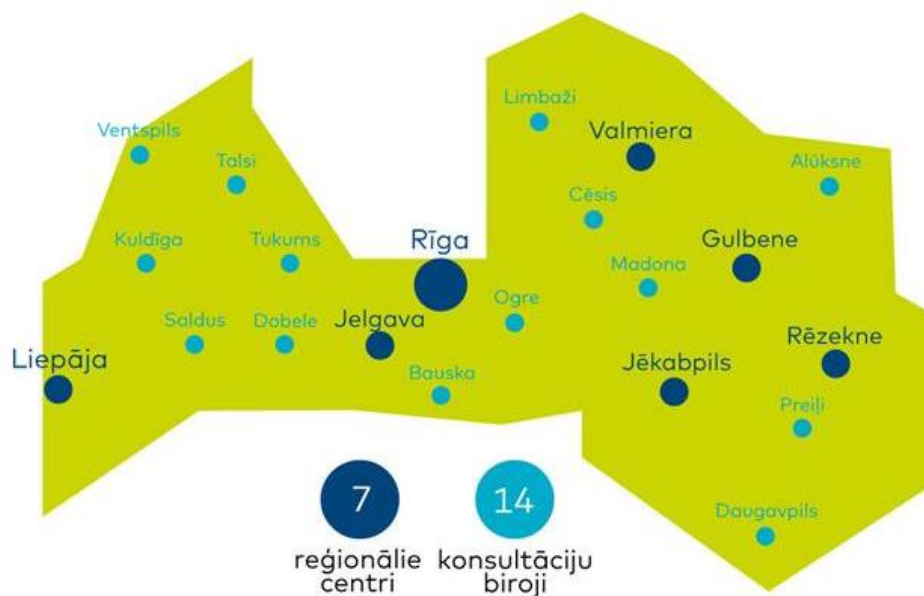
ALTUM īstenotās un plānotās valsts atbalsta programmas pielikumā Nr. 1.

1.7.3. VALSTS ATBALSTA PROGRAMMU APKALPOŠANA

ALTUM realizē atbalsta programmas un piedāvā finanšu instrumentus, apkalpojot klientus gan **tieši**, gan **sadarbībā ar finanšu starpniekiem un komercbankām**.

Klientu apkalpošana tiek nodrošināta gan reģionos, gan tiešā sadarbībā ar ALTUM struktūrvienībām, kas realizē korporatīvo klientu darījumu vadību, privātpersonu apkalpošanu, eksporta garantiju, kredītgarantiju, kā arī ieguldījumu fondu programmu un finanšu starpnieku darījumu vadību. **ALTUM klientiem ir pieejama attālināto darījumu sistēma internetā.**

ALTUM dažādos Latvijas reģionos uz šīs stratēģijas apstiprināšanas dienu ir **7 reģionālie centri** un **14 konsultāciju biroji**, kas nodrošina klientu apkalpošanu visā Latvijas teritorijā. ALTUM plāno pastāvīgi veikt reģionālo centru un konsultāciju biroju skaita un izvietojuma izvērtējumu.

1.7.4. SADARBĪBA AR PARTNERIEM

ALTUM ar partneriem veicina ilglaicīgu un sekmīgu sadarbību, ir atvērti jaunām iniciatīvām, veicina uz godīga biznesa principiem vērstu pieeju lēmumu pieņemšanā, orientējas uz e-pakalpojumu izmantošanu, veicina atgriezenisko saiti, veic sadarbības novērtējuma aptauju un, ņemot vērā izvērtējumu, nodrošina pilnveidošanu, ievēro nozares labo praksi un ievēro profesionālos standartus.

ALTUM ir aktīvs biedrs starptautiskajās organizācijās, kuru mērķis ir uzlabot dažādu tautsaimniecības nozaru finansēšanu un pieejamību finansēm, papildinot un stimulējot tirgu, vienlaikus saglabājot tā līdzsvaru tādās jomās, kā MVU, ilgtermiņa finansēšana, eksporta apdrošināšana un citās.

2. Stratēģiskie mērķi

ALTUM stratēģija ir balstīta uz ir virkni pieņēmumiem. Tiem mainoties, stratēģijā veicamas korekcijas.

- ALTUM kā Fondu fonda ieviesējam pieejamais kopējais Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums ir 126 miljoni euro. Fondu fonda finansētajiem finanšu instrumentiem papildus tiks piesaistīts ALTUM vai iepriekšējo plānošanas periodu atmaksājamais finansējums, kā arī finanšu starpnieku līdzekļi.
- ALTUM ieviesīs daudzdzīvokļu māju siltināšanas programmu. Programmas ietvaros pieejamais finansējums ir 166 miljoni euro.
- Tiks nodrošināts valsts pārgalvojums ALTUM izsniegtajām garantijām visā stratēģijas periodā.
- ALTUM jaunās valsts atbalsta programmas tiks uzsāktas saskaņā ar biznesa plānu, kas katras programmas darbības laikā kopumā nodrošinās pozitīvu finanšu ietekmi uz ALTUM darbību.
- Pirms katras valsts atbalsta programmas ieviešanas tiks novērtēti sagaidāmie zaudējumi un daļa no valsts atbalsta programmas ietvaros saņemtā publiskā finansējuma tiks ieskaitīts ALTUM rezerves kapitālā vai uzskaitīta kā riska seguma rezerve.
- Latvijas ekonomiskās attīstības tendences saglabāsies un turpināsies makroekonomiskā stabilitāte.
- Netiks būtiski mainīts normatīvais regulējums, piemēram, nodokļu politika, kas ievērojami ietekmētu ALTUM klientu maksātspēju.
- Izstrādājot stratēģiju nav ņemta vērā ietekme, ko uz ALTUM darbību radīs Starptautiskā finanšu pārskata standarta Nr. 9 "Finanšu instrumenti" ieviešana, kas stājas spēkā ar 2018.gada 1.janvāri un kas aizvieto Starptautisko grāmatvedības standartu Nr.39 "Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana".

2.1. MĒRĶU KARTE

2.2. ALTUM MĒRĶI

ALTUM mērķi iedalāmi divās grupās: finanšu un nefinanšu.

2.2.1. Finanšu mērķi

ALTUM galvenais finanšu mērķis, realizējot valsts atbalsta programmas, ir saglabāt ALTUM kapitālu.

ALTUM finanšu mērķis stratēģijas īstenošanas periodā ir balstīts uz valsts kapitāla efektīvu pārvaldīšanu, saglabājot kapitālu un ilgtermiņā nodrošinot pozitīvu pašu kapitāla atdevi.

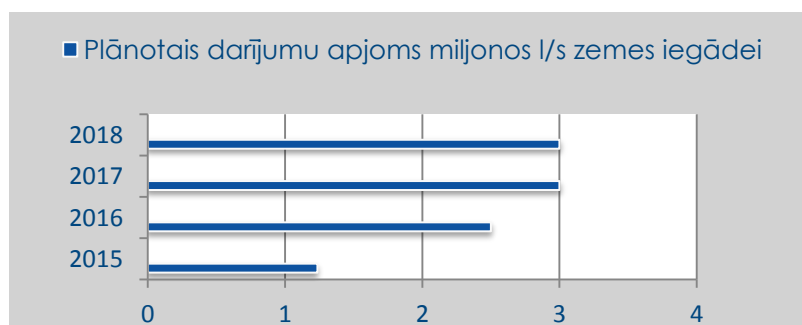
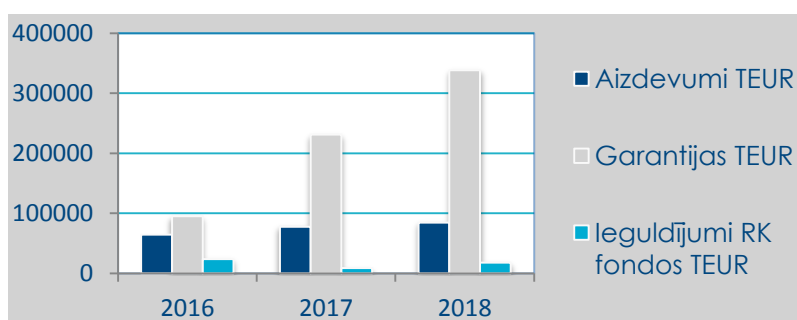
Līdzīgi kā citās ES valstu attīstības finanšu institūcijās, piemēram, KfW, saskaņā ar Korporatīvo politiku projektu reitinga novērtējumam (Corporate-Policy Project Rating (GPR)) ir noteikusi kapitāla atdevi kā vienu no būtiskākajiem rādītājiem atbalsta un attīstības projektu un programmu novērtēšanā. Uzsverot šī kritērija nozīmi, KfW politikā noteikts, ka katram projektam jāsasniedz atbilstošs kapitāla atdeves līmenis, kas nodrošina institūcijas finanšu stabilitāti un ilgtspējīgu attīstību. Peļņa tiek reinvestēta, lai finansētu jaunus projektus un programmas.

2.2.2. Nefinanšu mērķi

ALTUM galvenais nefinanšu mērķis ir atbalstīt un veicināt finanšu pieejamību uzņēmējdarbībā, tādejādi sekmējot tautsaimniecības attīstību.

Plānots:

- Būtiski palielināt darbības apjomu no 392 miljoniem līdz 767 miljoniem;
- Veicināt finanšu resursu 1 043 042 tūkstošu apmērā ieguldīšanu tautsaimniecības attīstībā īstenoto valsts atbalsta programmu ietvaros:

- Palielināt efektivitāti;
- Nodrošināt izcilu apkalpošanu klientiem;
- Ieviest jaunus valsts atbalsta instrumentus, tostarp:
 - a. Fondu fonda pārvaldi,
 - b. EFSI programmas,
 - c. DME programmas,
 - d. reversās l/s zemes nomas pakalpojumus u.c. *4.3.p.

Finanšu instrumentu ieviešanai papildus Eiropas Savienības fondu finanšu resursiem ALTUM plāno nepieciešamības gadījumā piesaistīt līdzekļus no starptautiskajām finanšu institūcijām vai no finanšu tirgus, veicot obligāciju emisiju.

2.3. DARBĪBAS PRIORITĀTES

ALTUM turpinās līdz **šim iesākt valsts atbalsta programmu realizēšanu un valsts deleģēto uzdevumu izpildi**, kā arī **Fondu fonda pārvaldes uzdevuma izpildes uzsākšanu**, ieviešot jaunas programmas. 2016.gadā un 2017.gadā ALTUM prioritāri plāno koncentrēties uz DME, riska kapitāla un portfeļgarantiju instrumentu ieviešanas.

ALTUM izvirzījis šādus prioritāros mērķus:

2.3.1. Eiropas Stratēģisko investīciju fonda aktivitāšu koordinācija

Ar 2015.gada 2.jūnija MK lēmumu¹³ ALTUM noteikts par vienoto kontaktpunktu Latvijā sadarbībai ar EIB Eiropas Investīciju konsultāciju centru (EIAH) nacionālās ekspertīzes veicināšanā un EFSI investīciju Latvijā informācijas izplatīšanai.

Darbības virzieni:

- Konsultācijas un atbalsts lielajiem investīcijas projektu izstrādes posmā iesniegšanai EIB,
- Investīciju platformu izveide.

ALTUM plānotās aktivitātes attiecībā uz uzņēmējdarbības veicināšanu Latvijā:

- EIF InnovFin programmas un COSME programmas pretgarantijas ALTUM garantiju atbalsta programmas ietvaros izsniegto garantiju apjomu palielināšana,
- EIF līdzfinansējums riska kapitāla fondiem,
- EIF un ALTUM izveidots un pārvaldīts biznesa eņģeļu līdzinvestīciju fonds,
- EIF programmas pretgarantija aizdevumu atbalsta programmu ietvaros izsniegto mezanīna aizdevumu un izaugsmes aizdevumu apjomu palielināšanai,
- EIF un ALTUM izveidots un pārvaldīts portfeļgarantijas instruments.

2.3.2. Garantijas

- Individuālo aizdevuma garantiju izvērtēšanas laika samazināšana līdz 5 darba dienām, veicinot uzņēmumiem ātrāku pieeju finansējumam to biznesa projektu īstenošanai,

¹³ <https://www.vestnesis.lv/op/2015/110.5>

- Portfeļgarantiju instrumenta ieviešana, kas veicinās MVU pieeju finansējumam konkursa kārtībā izraudzītās komercbankās, nevēršoties ar garantijas pieteikumu ALTUM un saņemot papildus nodrošinājumu finansējuma saņemšanai brīdī, kad komercbanka lemj par aizdevuma piešķiršanu,
- Eksporta garantiju maksimālā apmēra palielināšana no 1 milj. EUR uz 2 milj. EUR un garantiju sniegšanas izvērtēšana un iniciēšana darījumiem uz ES valstīm¹⁴,
- Vidēja un ilgtermiņa eksporta garantiju ieviešana, lai kāpinātu kapitāla preču eksportu un veicinātu Latvijas uzņēmumu konkurētspēju, ar garantiju mazinot starptautiskās tirdzniecības politiskos un komerciālos riskus,
- Atbalsta programmas grūtibās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai ieviešana,
- Akreditīvu garantiju ieviešana¹⁵ Latvijas eksporta veicināšanai.

2.3.3. Mājokļu galvojumu programma¹⁶

Programmas ietvaros iniciēt iespēju saņemt mājokļu galvojumu jauniem speciālistiem reģionālajos centros, veicinot ekonomiski aktīvo iedzīvotāju uzturēšanos un nodarbinātību visā Latvijas teritorijā.

2.3.4. Eksperts energoefektivitātes jomā DME programmas ietvaros

Profesionālu konsultāciju sniegšana DME projektu īstenotājiem, nodrošinot augsta līmeņa kompetenci programmas sekmīgai realizēšanai.

2.3.5. ESCO finansēšanas fonda izveide

Iniciēta ESCO finansēšanas fonda izveide, nodrošinot alternatīvu finansēšanas veidu energoefektivitātes pasākumu veicināšanai.

2.3.6. Kreditēšana

- Biznesa komplekta piedāvājuma izstrāde aizdevumu uzsācējiem programmas ietvaros, pamatojoties uz sadarbības partneru draudzīgo piedāvājumu uzņēmējdarbības veicināšanai,
- Konsultāciju un mentoringa pakalpojumu iniciēšana programmās.

2.3.7. Biznesa vadības konsultāciju attīstīšana

- Uzsākt biznesa konsultāciju pakalpojumu, īpaši iesācējuzņēmumiem,
- Vadīt un organizēt finanšu piesaistīšanas procesu.

2.3.8. Sadarbība ar Krājaizdevu sabiedrībām¹⁷

- Krājaizdevu sabiedrību piesaiste ekspertu lomā ALTUM mikrokreditēšanas programmā,
- Netiešā mikrokreditēšana, piesaistot teritoriālās krājaizdevu sabiedrības kā finanšu starpniekus.

¹⁴ Pasākuma ieviešana atkarīga cita starpā no ex-ante pētījuma rezultātiem.

¹⁵ Pasākuma ieviešana atkarīga cita starpā no ex-ante pētījuma rezultātiem.

¹⁶ Pasākuma ieviešana atkarīga no programmas ilgtspējas nodrošināšanas, sabalansējot programmai piešķirto finansējumu ar atbalsta mērķa grupas vajadzībām.

¹⁷ Ja attiecīga programma apstiprināta MK.

2.3.9. Lauksaimniecības vides uzlabošana

- Programmas ietvaros paredzēt atmaksas termiņa pagarināšanu aizdevumiem lauksaimniecības zemes iegādei līdz 30 gadiem, jo, pieaugot lauksaimniecībā izmantojamās zemes cenām, pagarinās arī aizdevuma atmaksas termiņš, kurā zeme var sevi atpelnīt,
- Zemes ielabošanas un meliorācijas aizdevumu ieviešana ar mērķi paplašināt lauksaimniecībā pieejamās zemes platības,
- Vidējo saimniecību atbalsta programmas izveides iniciēšana un līdzdalība, stimulējot lauksaimniecības ražošanas attīstību.

2.3.10. Latvijas Zemes fonds

- Delegētā uzdevuma nodrošināšana, veicinot nacionālā līmenī lauksaimniecības zemes resursu aizsardzību un pieejamību, racionālu, efektīvu un ilgtspējīgu izmantošanu, kā arī lauksaimniecības zemes platību saglabāšanu,
- Reversās lauksaimniecības zemes nomas pakalpojuma ieviešana līdz 2017.gada beigām – nekustamo īpašumu iegāde ar reverso nomu¹⁸ kā atbalsts zemnieku saimniecībām un lauksaimniecības produkcijas ražotājiem finansiālā sloga samazināšanai un saimnieciskās darbības stabilizēšanai, Pakalpojuma būtība – LZF veiks lauksaimniecības zemes iegādes darījumus ar nomas tiesībām zemes pārdevējam. Nomnieks maksās LZF nomas maksu, kas noteikta saskaņā ar vidējām nomas tirgus cenām attiecīgajā reģionā un ievērojot normatīvo regulējumu. Nomas maksas noteikšanas kārtību apstiprinās akcionāru sapulce. Situācijai stabilizējoties, nomniekam būs tiesības atpirkt no LZF īpašumu par tā brīža tirgus cenu. Pakalpojuma ieviešanai un sekmīgai realizēšanai nepieciešama normatīvo aktu grozījumu veikšana.

2.3.11. Riska kapitāls

- Galvenais eksperts iesācējuzņēmumu un iesācējuzņēmumu vides veidošanā,
- Programmu īstenošanas uzsākšana, kuru ietvaros tiks palielināta kapitāla pieejamība atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem vai lēmumiem,
- Normatīvo aktu pilnveide riska kapitāla vides uzlabošanai.

2.3.12. BIZNESĀ ENĢEĻU PILOTPROJEKTS

- Biznesa Enģeļu pilotprojekta ar LATBAN par investīciju līdzatbalstīšanu realizēšana, gūstot pieredzi un padziļinātas zināšanas par pamatotām tirgus vajadzībām apjomīgāka biznesa enģeļu līdzinvestīciju fonda izveidei.

2.3.13. ATBALSTS IESĀCĒJUZNĒMUMIEM UN EKO VIDES PĀRSTAVJIEM

- Finansiāla atbalsta sniegšana tehnoloģisku un inovatīviem iesācējuzņēmumiem (start-up uzņēmumiem) – apmācības; atbalsta sniegšana semināru, komunikācijas un kontaktu dibināšanas pasākumu rīkošanai,

¹⁸ Ja tiek atbalstīti grozījumi LR normatīvajos aktos.

2.4. PAKĀRTOTIE UZDEVUMI

2.4.1. Klientu apkalpošanas modeļa pilnveidošana

Klientu apkalpošanas uzdevumi fokusējas uz šādām prioritātēm:

- Esošo klientu piesaistes un apkalpošanas kanālu darbību pielāgošana paplašinātam un daudzveidīgam programmu portfelim, būtiski attīstot klientu piesaistes mehānismu netiešajām programmām,
- Klientu apkalpošanas modeļa izveide un pilnveidošana, nodrošinot elastīgu iespēju reaģēt uz ALTUM valsts atbalsta programmu portfeļa izmaiņām,
- Uz klientiem orientētu apkalpošanas kanālu darbības veidošana, attīstot klientu vajadzību izzināšanas instrumentus, t.sk. slēpto klientu pētījumi, reģionālo centru darbības mērījumi, komercbanku un sadarbības partneru aptauja,
- Sadarbības partneru tīkla attīstība, veidojot kopīgus piedāvājumus un paplašinot iespēju interesentiem iegūt informāciju par valsts atbalsta programmu nosacījumiem.
- Partneru iesaiste tiešajās valsts atbalsta programmās,
- Informatīvo semināru organizēšana reģionos kopā ar uzņēmējus pārstāvošajām organizācijām,
- Attālinātas klientu apkalpošanas un darījumu uzskaites instrumentu pilnveidošana, nodrošinot efektīvu darbību, piemēram: elektroniska dokumentu aprīte (t.sk. e-lieta), internetbanka, automātiskā rēķinu izsūtīšana u.c.

2.4.2. Komunikācija un mārketinga

Komunikācijas un mārketinga uzdevumi fokusējas uz informētības palielināšanu par valsts atbalsta iespējām, vienlaikus aktualizējot biznesa uzsākšanas, biznesa attīstības un inovāciju ieviešanas tematiku uzņēmējdarbībā.

- Uzsvars uz ALTUM papildinošo lomu un finanšu pieejamību.
- Aktīvi plānots izmantot uzņēmēju pieredzes un iedvesmas stāstus.
- Komunikācijai pamatā tiks izmantoti:
 - ALTUM digitālie kanāli,
 - informatīvie materiāli,
 - uzņēmēju pasākumi (semināri, konferences, uzņēmēju dienas u.tml.),
 - mediju attiecības un sabiedrisko attiecību aktivitātes,
 - informatīva reklāma fokusētām mērķauditorijām.

Publiskajā komunikācijā galvenais uzsvars plānots uz biznesa uzsācēju un energoefektivitātes pasākumu īstenošanu auditoriju.

MVU segmentā ļoti nozīmīga ir tiešā pārdošana un darbs ar partneriem. Arī netiešo finanšu instrumentu komunikācija pamatā plānota caur partneru kanāliem.

ALTUM izstrādā jaunu Interneta mājas lapu, kas tiks pabeigta līdz 2016.gada otrajam ceturksnim.

2016.gadā ALTUM turpinās attīstīt iesācējuzņēmumu vides portālu Labs of Latvia, nodrošinot gan projekta vadību, gan finansējumu satura veidošanai, lai portāls kļūtu interesants plašākam lietotāju lokam.

2.4.3. Personāla vadība

ALTUM jāspēj nodrošināt efektīvu personāla vadību, lai saglabātu un piesaistītu kvalificētus, profesionālus un motivētus darbiniekus augstas uzņēmuma darbības efektivitātes un mērķu sasniegšanai.

2.4.4. Neatkarīga, pārredzama ar valsts atbalsta programmām saistītu lēmumu pieņemšana

ALTUM darbības stiprināšanai un neatkarīgai, koleģiālai lēmumu pieņemšanai šobrīd izveidota Aktīvu, pasīvu un risku vadības komiteja, Kredītkomiteja un Debitoru vadības komiteja, kurās valde ieceļ attiecīgās jomas speciālistus un atbildīgos darbiniekus. Katras komitejas darbības principi ir reglamentēti, komitejas sēdes - protokolētas. Lēmumu, kas skar valsts atbalsta instrumentus, pieņemšanai tiek nodrošināts vismaz "četrus acu princips".

2.4.5. Informācijas sistēmas un IT pārvaldība

Viena no augstākajām prioritātēm ir datu apstrādes drošība, izmaksu sabalansētība un elektroniskās vides darba procesu organizēšanas pilnveidošana.

Plānotās IT izmaiņas attiecināmas uz:

- esošo sistēmu pielāgošanu jaunajiem ALTUM darbības procesiem,
- ALTUM darbības procesu, tai skaitā IT nodrošināšanas procesu efektivitātes paaugstināšanu,
- nepieciešamību nodrošināt drošību, pieejamību, uzticamību un savietojamību ar ārējo IT vidi,
- IT uzturēšanas izmaksu optimizēšanu.

ALTUM plāno pilnveidot datu un informācijas uzglabāšanu un apstrādi elektroniskā vidē (klientu e-lietas, ar finanšu instrumentiem (aizdevumi, garantijas) saistīto lēmumu pieņemšanu elektroniskā vidē, iekšējā dokumentu plūsma).

IT sistēmu plānots optimizēt, nodrošinot tuvināšanos starptautiskajiem standartiem ISO 20000-1 un ISO 20000-2.

ALTUM ĪSTENOTĀS UN PLĀNOTĀS VALSTS ATBALSTA PROGRAMMAS

Aktīvās programmas¹⁹	
Aizdevumi	
1.	MVU izaugsmes aizdevumu programma
2.	Mezaņrīna aizdevumu programma
3.	Lauksaimniecības apgrozāmo līdzekļu aizdevumu programma
4.	Lauksaimniecības zemes iegādes aizdevumu programma
5.	Latvijas – Šveices mikroaizdevumu programma
6.	MVU mikrokredītu programma
7.	Starta aizdevumu programma
Garantijas	
1.	Komercdarbības atbalsta kredītu garantiju programma
2.	Lauksaimnieku kredīta garantiju programma
3.	Īstermiņa eksporta kredīta garantijas
4.	Mājokļu galvojumu programma
Riska kapitāls	
1.	Sēklas riska kapitāla fondi
2.	Sākuma riska kapitāla fondi
3.	Izaugsmes riska kapitāla fondi
4.	Baltijas Inovāciju fonds
Citas aktivitātes	
1.	Latvijas zemes fonda pārvaldība
2.	Atbalsts starta uzņēmumu vides attīstībai
Jaunās plānotās²⁰ programmas	
1.	Sēklas riska kapitāla fondi
2.	Sākuma riska kapitāla fondi
3.	Izaugsmes riska kapitāla fondi
4.	Akcelerācijas fondi
5.	Biznesa eņģeļu līdzinvestīciju fonds
6.	Daudzdzīvokļu māju siltināšanas (DME) programma
7.	Sociālās uzņēmējdarbības atbalsta programma
8.	Vidēja un ilgtermiņa eksporta kredīta garantiju programma
9.	Atbalsta programma grūtībās nonākušo uzņēmumu glābšanai un pārstrukturizēšanai
10.	Industriālo un ražošanas ēku siltināšanas programma
11.	Portfeļgarantijas

¹⁹ ALTUM īstenotās atbalsta programmas, t. sk. šo programmu turpinājumi. Informācija par ALTUM sniegtajām valsts atbalsta iespējām atrodama fīmekļa vietnē www.altum.lv.

²⁰ Programmas, t. sk. tās, kuras nav līdz šim piedāvātas Latvijā, to sagatavošana un ieviešana tiek uzsākta pēc šīs stratēģijas izstrādes.